

Cartea I

MOARTEA UNUI BARONET

1

Cadavrele au fost descoperite la opt patruzeci și cinci în dimineata zilei de miercuri, 18 septembrie, de către domnișoara Emily Wharton, șaiszeci și cinci de ani, necăsătorită, din parohia St. Matthew, Păddington, Londra, și de către Darren Wilkes, un băiat de zece ani, care nu aparținea nici unei parohii, după câte știa, ceea ce îl lăsa indiferent. Ciudata pereche ieșise din apartamentul domnișoarei Wharton, din Crowhurst Gardens, cu puțin înainte de ora opt, îndreptându-se pe jos, de-a lungul canalului Grand Union, spre biserica St. Matthew, cale de o jumătate de milă. În fiecare miercuri și vineri, domnișoara Wharton venea aici să schimbe florile uscate din vasul din fața statuii Fecioarei, să curețe ceara și resturile de lumânare de pe sfeșnicele de alamă, să șteargă cele două rînduri de scaune din Lady Chapel, exact așa cum se cuvenea pentru congregația restrînsă ce avea să se reunească la slujba de dimineată, și să pregătească cele necesare pentru sosirea părintelui Barnes, la ora nouă.

Într-o ocazie similară, cu șapte luni mai înainte, îl întîlnise pe Darren. Copilul se juca de unul singur pe potecă, dacă joacă s-ar putea numi faptul că arunca prostește cutii goale de bere în apa canalului, iar ea se opriase să-i dea bună dimineată. Poate îl surprinsese gestul unui adult de a-l saluta pe el, fără să-l admonesteze ori să-l supună unui interogatoriu. Din nu se știe ce motiv, după ce mai întîi se holbase cu o privire care nu exprima

nimic, copilul se luase după ea, la început tîrîndu-se leneș în urmă, apoi dîndu-i tîrcoale ca un cîine vagabond și, în cele din urmă, tropăind mărunț alături. Cînd au ajuns la biserica St. Matthew, a urmat-o firesc înăuntru, ca și cînd împreună ar fi plecat dimineață de acasă. Chiar din prima zi, i-a fost limpede domnișoarei Wharton că băiatul nu mai intrase niciodată într-o biserică, dar nici atunci, și nici în vizitele ulterioare, el nu a manifestat cea mai mică curiozitate pentru ce se petrecea înăuntru. Mulțumit de sine însuși, intrase și ieșise din sacristie și clopotniță în timp ce ea își văzuse de treburi, o urmărise cu un ochi critic pe cînd aranja cele șase narcise printre frunze, în vasul de la picioarele Fecioarei, și privise cu indiferență rece, de copil, deseale genuflexiuni ale domnișoarei Wharton pe care, evident, le considerase încă unul dintre comportamentele de vechitură, specifice adulților.

L-a înfîlnit din nou pe potecă săptămîna următoare și a doua după aceea. La sfîrșitul celei de a treia vizite, copilul a urmat-o acasă, neinvitat, și au împărțit împreună farfuria cu supă de roșii și bucăți de pește. Prînzul, ca ritualul unei comuniuni, a confirmat dependența ciudată, reciprocă, nerostită ce îi lega. Femeia înțelesese, cu un amestec de grațitudine și neliniște, că băiatul îi devenise necesar. La St. Mathew, copilul, care ba apărea misterios, ba dispărea în clipa următoare, obișnuia să iasă din biserică odată cu sosirea primilor membri ai congregației. După slujbă, domnișoara Wharton îl găsea plimbîndu-se alene pe potecă, apoi i se alătura, ca și cînd nici nu s-ar fi despărțit. Ea nu-i pomenise niciodată numele în fața părintelui Barnes sau a altcuiva de la St. Matthew și, pe cît își putea el aminti, în lumea plină de secrete a copilăriei lui, nici el nu rostise vreodată numele ei. Femeia cunoștea acum despre el, despre familia și viața lui la fel de puțin ca atunci cînd îl înfîlnisese prima oară.

Dar asta se întîmplase cu șapte luni în urmă, într-o dimineață rece de la mijlocul lui februarie, cînd tufișurile dese care separau poteca din lungul canalului de proprietățile comunale deveniseră

desișuri încîlcite de ghimpi morți, cînd ramurile frasinilor se înnegriseră de muguri atît de deși încît părea imposibil să mai înverzească vreodată, iar nuiielele despuiate și firave, de sălcii, atîmînd peste canal, desenau pene delicate în curentul rapid al apei. Acum puterea verii se înmuia, arămîndu-se a toamnă. Domnișoara Wharton închise o clipă ochii, opintindu-se prin covorul moale, de frunze veștede; i se păru că simte încă, peste mirosul de apă stătută și pămînt umed, o urmă din parfumul impetuoaselor flori de soc ale lunii iunie. În diminețile zilelor de vară, mirosul acela îi amintea cu limpezime de drumurile copilăriei petrecute în Shropshire. Se gîdea cu groază la venirea iernii și, mergînd, în această dimineață, i se părea că o simte plutind în aer. Deși nu mai plouase de o săptămîină, poteca era alunecoasă și noroiul înăbușea zgomotele. Înaintau pe sub frunzișuri, într-o tăcere amenințătoare. Chiar și sporovăiala delicată a vrăbiilor încetase. Doar la dreapta lor, șanțul care mărginea canalul mai deborda încă de verdeața verii: iarba lui deasă acoperea anvelope plesnite, saltele aruncate și zdrențe care putrezeau pe fundul lui; ramurile împovărate ale sălciilor își scuturau frunzele firave pe o suprafață parcă prea unsuroasă și stătută pentru a le putea înghiți.

Era ora nouă fără un sfert și se apropiau de biserică, intrînd într-unul dintre tunelurile scunde care traversau canalul. Darren, căruia această parte a drumului îi plăcea cel mai mult, dădu un chiot și se repezi în tunel, strigînd să stîrmească ecoul și unduindu-și mîinile, ca palidele brațe ale stelelor de mare, peste cărămizile zidurilor. Femeia urmă silueta săltăreată, temîndu-se de momentul cînd avea să treacă pe sub boltă pentru a intra în întunecimea sufocantă și igrasioasă, cu miros de rîu, în care avea să audă, nefiresc de puternic, zgomotul apei supte sub pietrele pavajului și picăturile prelinse din acoperișul jos. Femeia grăbi pasul și, în cîteva minute, peticul argintiu de la capătul tunelului se lărgi să le facă loc, din nou, la lumina zilei, cînd copilul se întoarse, tremurînd, alături de ea.

– E foarte frig, Darren, zise ea. N-ar fi bine să-ți pui pelerina? Copilul ridică din umeri și dădu din cap. Era uimită cât de subțire umbla îmbrăcat și cât de puțin simțea frigul. Uneori i se părea că preferă să tremure tot timpul. Desigur, nu se putea considera a fi sub demnitatea unui bărbat să te îmbraci gros într-o dimineată rece de toamnă! Iar pelerina îi venea atât de bine! Fusesse o ușurare când apăruse îmbrăcat cu ea, prima oară; avea dungi albastre, strălucitoare, și roșii, era scumpă și se cunoștea că era nouă, un semn reconfortant că mama, pe care ea nu o cunoscuse și de care el nu vorbea niciodată, se străduia să-i poarte bine de grijă.

Miercurea era ziua când ea trebuia să înlocuiască florile, iar în această dimineată ducea un buchețel de trandafiri roz înveliți într-o pânză și un altul de crizanteme mici, albe. Aveau tulpinile ude, și apa îi pătrundea prin mânușile de lână. Florile aveau boboci mici, dar unul începuse să se deschidă și, pentru o clipă, evocarea verii îi reveni în minte redeșteptându-i o mai veche neliniște. În diminețile când mergeau la biserică, Darren venea adesea cu flori în dar. Erau, îi spusese el, din prăvălia unchiului Frank, din Brixton. Dar, oare, acesta era adevărul? Apoi a fost somonul afumat, cadoul din vinerea trecută, pe care i-l adusese la locuință tocmai înaintea cinei. I-a spus că îi fusese dat de unchiul Joe, care ținea o cafenea pe strada Kilburn. Dar feliile, atât de zemoase, de delicioase, fuseseră separate printr-o hîrtie pergamentoasă, iar tava albă pe care stăteau frumos aranjate era foarte asemănătoare cu cele pe care le privise cu plăcere, dar fără speranță la Marks and Spencer, numai că rupsesse cineva eticheta. Copilul stătuse în fața ei și o privise mîncînd, trăsesse o strîmbătură extravagantă de dezgust când ea îi propusese și lui să se servească, o privise fix, cu o satisfacție concentrată, aproape supărată; arăta, mai degrabă, ca o mamă care își privește copilul convalescent luînd prima înghițitură de hrană. Mîncase peștele al cărui gust delicios îl simțea încă pe buze și i se păruse o lipsă de recunoștință să-l descoasă. Numai că darurile deveneau din ce în

ce mai frecvente. Dacă avea să-i mai aducă și altele, trebuia să aibă o discuție.

Deodată, copilul scoase un strigăt, o zbughi furtunos înainte și dintr-un salt se repezi la o nuia care atîrna deasupra capului. Iată-l țîșnind, picioarele subțiri zvîcnind, pantofii albi cu talpa groasă pîrînd nepotrivit de grei pentru picioarele acelea osoase. Avea obiceiul acestor izbucniri de activitate, alerga înainte să se ascundă în tufișuri, pentru ca apoi să-i sără în spate, făcea salturi peste băltoace, scotocea șanțul căutînd cutii și sticle sparte, apoi le arunca în apă cu o forță disperată. Ea se prefăcea speriată când năvălea peste ea, striga la el să fie atent când se strecura pe lîngă o creangă căzută și se apleca să zgîrie apa. Dar altfel, îi plăcea vioiciunea lui. Era mai puțin îngrijorătoare decît letargia care îl cuprindea atât de des. Acum, urmărindu-l cum sare, cu figura de maimuță care se strîmbă, cu brațele încrucișate, răsucirea ageră a trupului, argintul oaselor delicate sub pielea albă, vizibilă unde jacheta îi ieșise din pantaloni, simți un val de afecțiune atât de dureros, ca un junghi în inimă. Iar odată cu durerea reveni și neliniștea. Când copilul ateriză lîngă ea, îi spuse:

– Darren, ești sigur că pe mama ta nu o supără ajutorul pe care mi-l dai la St. Matthew?

– Nu, e-n regulă, ți-am zis.

– Vii atât de des la mine. Pentru mine e minunat, dar ești sigur că ea nu se supără?

– Ascultă, ți-am zis. E OK.

– Dar n-ar fi mai bine să vin să o văd, numai cît să o cunosc, să știe și ea cu cine ești?

– Știe. Oricum, nu-i acasă. E plecată la unchi-meu Ron, la Romford.

Alt unchi. Cum de nu-i încurcă? O nouă neliniște o cuprinse.

– Atunci, cine are grijă de tine, Darren? Cu cine ești acasă?

– Cu nimeni. Dorm la un vecin pînă se întoarce. Mi-e bine.

– La școală nu te duci azi?

– Ți-am zis. Nu trebuie să mă duc. Azi e sărbătoare, e sărbătoare! Ți-am zis! Vocea îi deveni tipătoare, aproape isterică. Apoi, pentru că ea nu vorbea, se apropie și îi spuse, mai calm: Au comuri Andrex la Notting Hill: patrușopt de penny unul dublu. La supermagazinul cel nou. Pot să-ți aduc câteva, dacă vrei.

„Probabil că petrece o mulțime de timp în magazine, făcând cumpărăturile pentru mama lui, se gândi femeia, poate în drum când vine de la școală.“ Se pricepea să găsească lucruri ieftine, îi povestea despre ofertele speciale, despre locurile unde se plătește mai puțin. Îi spuse:

– Voi încerca să cumpăr eu trei, Darren. Prețul este foarte bun.

– Da, așa m-am gândit și eu. E un preț bun. E prima oară când le văd sub cincizeci de penny.

Tot timpul cât au mers, au avut în fața ochilor ținta lor: cupola verde de aramă a campanilei avântate, de la extraordinara bazilică romană, pe care Arthur Blomfield a construit-o în 1870 pe malul leneșului canal urban, cu tot ațita curaj cum ar fi ridicat-o pe Grand Canal la Veneția. Cu nouă ani în urmă, făcând prima ei vizită la St. Matthew, domnișoara Wharton hotărîse că era nimerit să o admire, căci era biserica ei parohială și oferea, ceea ce numea ea, privilegii catolice. Cu acel prilej își scosese definitiv din cap considerentele arhitecturale, ca și preferințele ei pentru arcele normande, capitelurile sculptate și familiarele volute engleze. Probabil că acum se obișnuise cu construcția. Dar tot mai era ușor surprinsă când părintele Barnes conducea grupuri de vizitatori, experți interesați în arhitectura victoriană, care se entuziasmau văzînd baldachinul, admirau picturile preraphaelite de pe cele opt panouri ale amvonului ori își instalau trepiedul să fotografieze absida și care o comparau pe un ton încrezător, neecleziasitic (bineînțeles că și experții ar trebui să vorbească în șoaptă în biserică), cu catedrala Torcello de lângă Veneția ori cu bazilicile similare construite de Blomfield la Jericho, Oxford.

Și acum, ca întotdeauna, apariția ei era o dramatică surpriză. Trecură prin porțița turnantă a grilajului care străjuiește canalul

și o luară pe poteca cu pietriș spre portalul intrării de sud, cea de la care domnișoara Wharton avea cheia. Pe aici se ajungea la Mica Sacristie, unde obișnuia să-și lase haina, și la bucătărie, unde trebuia să spele vasele și să aranjeze florile. Privi de la ușă straturile mici de flori în care grădinarii congregației se străduiau să cultive, cu mult optimism, dar cu mai puțin succes, pămîntul nerecunoscător de pe marginea potecii.

– Oh, privește, Darren, ce frumos. Primele dalii. Nu credeam că vor înflori. Nu, nu le culege. Arată atît de bine acolo unde sînt.

Copilul se aplecase cu mîna în iarbă, dar la cuvintele ei se îndreptă, băgînd lacom pumnul în buzunar.

– Nu le vrei pentru FM?

– Pentru Preasfînta avem trandafirii de la unchiul tău. „Nu-mai de-ar fi de la unchiul lui! Va trebui să-l întreb, se gândi femeia. Nu mai pot continua așa, oferindu-i Preasfîntei flori furate, dacă sînt furate. Dar dacă nu sînt – și eu îl acuz degeaba?! Voi distruge tot ce există între noi. Nu pot să-l pierd acum. Și s-ar putea ca abia asta să-i dea ideea de a fura.“

Jumătăți de fraze îi veniră în minte: coruperea unui inocent, un moment când ai păcătuit. Se gândi că va trebui să mai reflecteze. Dar nu acum, nu încă.

Scotoci în poșetă după cheia cu inel de lemn și încercă să o potrivească în broască, însă nu reuși. Nedumerită, dar nu încă îngrijorată, încercă clanța, și ușa grea, bătută în fier se deschise. Era descuiată, iar pe partea cealaltă o cheie se afla deja în broască. În galerie era liniște, întuneric, ușa de stejar către Mica Sacristie, la stînga, era bine închisă. Probabil că părintele Barnes a sosit deja. Dar ce ciudat că a venit înaintea ei! Și, de ce nu lăsase lumina aprinsă în galerie? Pe cînd căuta întrerupătorul cu mîna înmănușată, Darren trecu în fugă pe lîngă ea spre grilajul de fontă care separa galeria de nava bisericii. Îi plăcea să aprindă o luminare la sosire; își strecura brațele subțiri printre barele grilajului, întinzîndu-se pînă la sfeșnic și la cutia milei. La începutul vizitelor lor comune, femeia îi dăduse cîte o monedă de zece

penny; acum auzi un clinchet slab și văzu cum copilul pune lumina în lăcașul ei și se întinde după chibriturile din suportul de alamă.

Atunci, în acel moment a simțit primul ghimpe de neliniște. O presimțire îi alertă subconștientul; frământări anterioare și un sentiment vag de tulburare o învăluiră, transformându-se în teamă. Un miros neobișnuit, străin și totuși oribil de familiar; senzația unei prezențe recente; posibila semnificație a ușii deschise; întunericul din pasaj. Deodată, înțelese că era ceva îngrozitor de rău. Strigă instinctiv:

– Darren!

Copilul se întoarce și o privi. În clipa următoare era lângă ea.

Mai întâi ușurel, apoi cu o mișcare bruscă, deschise ușa. Fu orbită de lumină. Tubul fluorescent care desfigura tavanul era aprins, strălucirea lui eclipsând lumina firavă din galerie. Și atunci văzu oroarea.

Erau doi, iar ea știu imediat, cu toată certitudinea, că erau morți. Camera era teatrul unui măcel. Aveau gâturile tăiate, iar trupurile zăceau ca ale animalelor măcelărite, în bălți de sînge. Instinctiv, îl împinse pe Darren în spatele ei. Era însă prea târziu. Și el văzuse. Nu tipă, dar îl simțea tremurînd și suspinînd ca un cățeluș necăjit. Îl împinse în galerie, închise ușa și se rezemă de ea. Simțea o răceală disperată, bătaia tumultuoasă a inimii. Părea că i s-a umflat în piept, uriașă, fierbinte; zbuciumul ei dureros îi scutura trupul vrînd, parcă, să-l sfărîme. Și mirosul acela care plutise la început ademenitor, evaziv, doar o nuanță neobișnuită în aer, părea acum că se scurge în galerie, insuportabilă duhoare a morții.

Își apăsă spatele de ușă, recunoscătoare pentru suportul dur al lemnului sculptat. Numai că nici forța acestuia, nici ochii strîns închiși nu puteau șterge oroarea. Ca sub lumina reflectoarelor pe scenă, vedea cadavrele, mai țepene, mai izbitoare, mai vizibile ca atunci cînd îi apăruseră în fața ochilor terifiți. Unul dintre ele alunecase din patul îngust, de la dreapta ușii, și zăcea

privind-o ținută, cu gura deschisă, cu capul aproape desprins de trup. Văzu din nou venele secționate, ieșind ca niște țevi ruginite printre cheagurile de sînge. Al doilea cadavru era sprijinit de perete, diform ca o păpușă de zdrențe. Capul îi căzuse înainte și o pată de sînge, uriașă, i se întinsese pe piept ca o baveță. Mai avea încă pe cap o căciulă albastră de lînă, care îi căzuse într-o parte. Ochiul drept era ascuns; cel stîng însă o privea chiorîș, cunosător de fapte înspăimîntătoare. Corpurile mutilate păreau a fi pierdut, odată cu sîngele, tot ce aveau uman: viață, identitate, demnitate. Nu mai erau trupuri omenești. Iar sîngele se întinsese peste tot. I se părea că ea însăși se înecă în sînge. Sîngele îi țiuia în urechi, îi venea să-l vomite, se spărgea în globule strălucitoare pe retina ochilor ei închiși. Imaginea morții, pe care nu putea să o alunge, plutea în fața ei într-un vârtej de sînge, se destrăma, se readuna și din nou se desfăcea, dar întotdeauna în sînge. Atunci auzi vocea lui Darren și simți că o trăgea de mîneacă:

– Trebuie s-o ștergem înainte să vină copoi. Hai. N-am văzut nimic, nimic. Nici n-am fost p-aci.

Vocea îi era sugrumată de spaimă. O strîngea de mînă. Prin stofa subțire, degetele lui ferme mușcau ca niște dinți ascuțiți. Le făcu să se desprindă ușurel. Apoi vorbi, surprinsă de calmul propriei voci:

– E o prostie, Darren. Bineînțeles că nu ne vor suspecta pe noi. Să fugim... asta ar fi suspect.

Îl împinse de-a lungul pasajului

– Eu rămîn aici. Tu du-te după ajutor. Trebuie să încuiem ușa. Nu trebuie să intre nimeni. Eu aștept aici, tu adu-l pe părintele Barnes. Știi unde este casa parohială? Pe colțul turtit al blocului din Harrow Road. El va ști ce trebuie făcut. Va chema poliția.

– Dar nu poți sta aici singură. Dacă mai e aici?! În biserică?! Dacă ne urmărește și așteaptă? Trebuie să rămînem împreună. Bine?

Autoritatea pe care o simțea în vocea copilului o descumpăni.